

36. Keskuspesula

Yleistä. V. 1961 oli keskuspesulan toinen varsinainen toimintavuosi. Laitoksen käynnistämisestä aiheutuneet toimenpiteet saatiin suoritetuiksi ja voitiin ryhtyä toiminnan kehittämiseen.

Keskuspesulan vihkiäiset, joihin osallistui kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäseniä sekä kutsuvieraita, pidettiin 12.6. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Teuvo Aura julisti keskuspesulan liitetyksi kaupungin muiden virastojen ja laitosten joukkoon suorittamaan omaa tehtäväänsä.

Keskuspesulajaoston kokoonpano ja kokoukset. Kaupunginhallituksen keskuspesulajaostoon kuuluivat puheenjohtajana vuoden alusta rahatoiminta johtava apul.kaup. joht. Eino Waronen sekä 1.7. alkaen rakennustointa johtava apul.kaup.joht. Veikko Järvinen sekä jäsenenä reht. Leo Backman, rva Hellä Meltti ja kaup.joht. Arno Tuurna sekä 1.7. alkaen fil.maist. Veikko Loppi. Jaoston kokouksiin osallistuivat sairaalatoimen toimitusjohtaja, huoltotoimen toimitusjohtaja sekä keskuspesulan johtaja. Jaoston sihteerinä toimi alkuvuodesta kansliasiht. Veikko Viherluoto ja 1.7. alkaen apul.kaup.siht. Olavi Kaattari.

Jaosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Keskuspesulan henkilökuntaan, joka oli työsopimussuhteessa kaupunkiin, kuului 155 henkilöä. Osastoittain henkilökunta jakautui seuraavasti: hallinto ja toimisto 5, laboratorio 1, liinavaatevarasto 37, pesula 95, lämpökeskus 17.

Teknilliset laitteet. Laitoksen valkopesulaan asennettiin kertomusvuoden aikana 2 uutta rumpukuivaajaa, joten niiden lukumääräksi tuli 5 (kertatäytöltään 40 kg/kpl). Vaatekorjaamoon siirrettiin huoltolautakunnan työtuvilta 5 ompelukonetta, joten niitä oli kaikkiaan 21. Lisäksi sinne saatiin 2 sukanparsimiskonetta, joista toinen oli uusi ja toinen siirretty Koskelan sairaskodin käytöstä.

Laitoksen toiminta. T o i m i s t o. Tavanomaisten toimistoalan tehtävien lisäksi kohdistettiin erikoista huomiota toiminnan tilastointia ja kustannuslaskennan kehittämistä koskeviin kysymyksiin.

L a b o r a t o r i o n toiminta kohdistui edelleen pesu- ja huuhteluvesien tutkimiseen, huuhteluvaiheen tehostamiseen sekä lähinnä eräiden lääkkeiden aiheuttamien erikoistahrojen poistomahdollisuuksien selvittämiseen. Yhteistoiminnassa terveydellisten tutkimusten laboratorion kanssa selvitettiin huovissa ja puhtaan pyykin kuljetuslaatikoissa olevien bakteerien tuhoamismahdollisuuksia. Päivittäin tutkittiin lämpökeskuksen kattiloiden syöttöveteen lisättyjen kemikaalioiden vaikutusta ao. putkistoihin.

L i i n a v a a t e v a r a s t o. Kertomusvuoden alkupuoliskolla saatiin suorite-
tuksi ne käytännölliset toimenpiteet, joiden perusteella Marian, Kivelän, Hesperian,
Nummellan, Laakson ja Malmin sairaaloiden, tuberkuloositoimiston, sairaanhoitaja-
koulun, Koskelan sairaskodin ja Kustaankartanon vanhainkodin omistuksessa olleita
vakiovaatteita siirrettiin 317 318 kpl keskuspesulan omistukseen 1.7. alkaen.

Liinavaatteiden varsinaiset uudishankinnat käsittivät 67 125 vaatekappaletta.

Laitoksille tilausten mukaan toimitettujen keskuspesulan omistamien vakio-
vaatekappaleiden osuus laitosten koko pyykkimäärästä oli n. 68 %. Loppuosa oli
laitosten ja niiden henkilökunnan omistuksessa.

Keskuspesulan omistamien liinavaatteiden inventointi suoritettiin ensimmäisen
kerran yhteistyössä asiakaslaitosten kanssa 21.10. Liinavaatekirjanpidon mukaan
keskuspesula omisti 419 263 vaatekappaletta 31.12.1961. ja niiden kirjanpitoarvo oli
133 159 196 mk. Inventoinnin kohteena oli 404 755 vaatekappaletta vastaten kirjan-
pitoarvoltaan 132 330 520 mk. Inventoinnin mukaan, ottaen huomioon sen jälkeen
tapahtuneet poistot ja uudishankinnat, liinavaatteiden määrä 31.12. oli 393 676 kpl.
Vajaus oli 11 079 kpl ja 2 746 087 mk, vastaten 2.74 % inventoinnin kohteena olleista
vaatekappaleista ja vastaavasti 2.08 % niiden arvosta. Koska pesula oli toiminut
kaksi vuotta, oli vajaus toimintavuotta kohden 1 373 044 mk eli 1.04 %liinavaatteis-
ton arvosta.

Kaupungin laitosten omistamia em. vaatekappaleita paikattiin vaatekorjaamossa
49 303 kg, mikä vastaa 2.2 % laitosten tarvitsemasta kokonaispyykkimäärästä. Kor-
jauskelvottomina poistettiin käytöstä 19 198 vaatekappaletta.

Keskuspesula huolehti myös Marian, Nummellan, Malmin ja suureksi osaksi Laak-
son sairaalan pyykin kuljetuksesta.

P e s u l a s s a lajeltiin ja pestiin sekä mankeloitiin tai prässättiin vuoden aika-
na yhteensä 3 058 351 kg pyykinä. Tästä määrästä oli kaupungin laitosten osuus
2 222 599 kg eli 72.7 %, ulkopuolisten laitosten osuus 814 564 kg eli 26.7 %, oman
henkilökunnan osuus 7 234 kg eli 0.2 % sekä hankittujen uusien vaatekappaleiden
osuus 13 954 kg eli 0.4 %. Kaupungin eri laitosten kesken jakaantui pesty pyykki-
määrä seuraavasti: Marian sairaala 323 424 kg, 10.6 %; Kivelän ja Hesperian sairaala
563 586 kg, 18.4 %; Nummellan sairaala 107 305 kg, 3.5 %; Laakson sairaala 187 344
kg, 6.1 %; Malmin sairaala 120 029 kg, 3.9 %; Koskelan sairaskoti 789 909 kg, 25.9%;
Kustaankartanon vanhainkoti 125 003 kg, 4.1 % sekä muut laitokset 5 999 kg, 0.2 %.
Ulkopuolisista laitoksista olivat tärkeimmät Kätilöopisto, jolle pestiin pyykinä
517 293 kg, 17.0 % ja Töölön sairaala, jolle pestiin 276 322 kg, 9.0 % mainitusta
muille kuin kaupungin laitoksille pestystä pyykkimäärästä.

Pyykin kokonaismäärästä mankeloitiin 75.8 %, prässättiin 18.0 %, pelkästään
kuivattiin 5.2 % ja pestiin kemiallisesti 1.0 %.

L ä m p ö k e s k u s toimitti lämpöenergiaa pesularakennukselle ja Koskelan sai-
raskodin rakennuksille yhteensä 21 072 milj. kilokaloriaa, josta edelliselle 39.2 % ja
60.8 %. Lämpökeskuksen henkilökunta huolehti keskuspesulan teknillisten laittei-
den huollosta ja korjauksesta sekä Koskelan sairaskodin tilaamista korjaustöistä.

Pesularakennuksen putkikellari-autotalli oli kertomusvuoden ajan vuokrattuna
rakennusviraston puhtaanapito-osastolle.

Taloudellinen tulos. Kertomusvuoden aikana veloitettiin pesusta, mankeloinnista
ja prässäyksestä keskimäärin 52 mk/kg ja korjauksesta 5 mk/kg. Vaatekappaleiden

vuokrauksesta veloitettiin ainoastaan 10 mk/kg, sillä sairaaloista ja huoltolaitoksista 1.7. siirrettyjen ko. vaatekappaleiden pääoma-arvosta laskettavat poistot ja korot tulevat vaikuttamaan kustannuksiin vasta v:n 1962 alusta lukien. Kuljetusmaksuna veloitettiin matkan pituudesta riippuen 3—6 mk/kg.

Toimitetusta lämpöenergiasta veloitettiin 2 406 milj. kilokalorian osalta ja autotallista perittiin kuukausivuokraa 250 mk/m².

T u l o t kertomusvuonna olivat tilien mukaan: Vaatteiden pesu, mankelointi ja prässäys 159 481 124 mk, Vaatteiden korjaus 10 999 970 mk, Vaatteiden kuljetus 3 151 351 mk, Vaatteiden vuokraus 15 149 800 mk, Lämpöenergian toimitukset 30 832 890 mk, Teknillinen korjaustoiminta 126 276 mk, Vuokratulot 4 425 000 mk, Sekalaiset tulot 1 357 545 mk, yhteensä 225 523 956 mk.

M e n o t tilien mukaan olivat: Palkkiot 114 000 mk, Palkkamenot 78 329 846 mk, Kansaneläke- ja lapsilisämaksut 3 497 290 mk, Polttoaineet 14 576 540 mk, Sähkönkulutus 4 721 732 mk, Vedenkulutus 4 770 890 mk, Pesuaineet 7 872 492 mk, Siivoustarvikkeet ja puhtaanapito 297 432 mk, Kaluston hankinta 295 340 mk, Kaluston kunnossapito ja kulutusirtaimisto 3 798 151 mk, Rakennusten kunnossapito 218 991 mk, Tarverahat 704 977 mk, Kuljetukset 2 334 077 mk, Käyttöomaisuuden korko 46 513 441 mk, Käyttöomaisuuden poistot 43 296 613 mk, Konttokurantti-velan korko 103 533 mk sekä Käyttövarat 170 300 mk, yhteensä 211 615 645 mk.

Tilivuoden y l i j ä ä m ä oli 13 908 311 mk.
